

пентрѣ

МШТЕ, ШИМЪ ШИ ЛИТЕРАТУРЪ.

№. 17.

Luni, 22. Aprilie

1846.

I S T R I A N A.

(Брмаре.)

Дела Стрехаиа плекаръм ла Севериѣ, ка съ ведем рътъшицеле подълви лѣ Траіан. Локъла ачеста заче съпт $40^{\circ} 20'$, — $44^{\circ} 37'$. Пиластриѣ де марціни аї подълви фатосълѣ дѣвигъторѣ ал витежілор Дачѣ, се вѣд де амъндозе пѣрциѣ Дѣвѣрѣи. Чел де пе дѣртѣл стѣнг, пе пѣтѣнтѣл дачіан, аре дѣ стареа са чеа рѣптѣ де акѣм о лѣнциѣме де 11 пашѣ, о лѣдѣме де 5 пѣчѣоаре ши о дѣлѣдѣме де 3 стѣнжіні. Де латѣреа де кѣтрѣ анѣс а пѣластрѣлѣ дѣчепе зѣ шанѣ адѣнк де 6 стѣнжіні, каре се дѣтѣнде дела рѣпѣ дѣ линіѣ вертикалѣ пѣпѣ се перде кѣ дѣчетѣл дѣ о дѣстанѣ де 300 пашѣ. Де партеа де кѣтрѣ меалѣпѣпте ши де кѣтрѣ рѣсѣрѣт е асеменеа дѣкѣнциѣзрат кѣ зѣ шанѣ адѣнк дѣ дѣстанѣ де 100 пашѣ дела дѣнсѣл дѣ фѣе-каре дѣрѣпѣчѣзне. Дѣ о адоѣа дѣстанѣ, апрѣпѣ де 180 пашѣ, се vede ал доїлеа шанѣ, че-ва маї зѣмплет. Дѣлѣзѣнтрѣл ачестор шанѣдѣрѣ се аола кастѣлѣл пентрѣ апѣрареа подълви. — Де партеа де кѣтрѣ анѣс, дѣ дѣстанѣ де 500 пашѣ дела пѣластрѣ, се vede алт шанѣ адѣнк іарѣши ка де 6 стѣнжіні, каре се дѣтѣнде асеменеа дѣ линіѣ

вертикалѣ пе дѣртѣл Дѣвѣрѣи. Дѣлѣзѣнтрѣл ачестор шанѣдѣрѣ се вѣд зѣме де zidiri; де вѣпѣ сеамѣ кѣ аїчѣ ера четатеа Zeugma а лѣ Птоlemeїѣ. Де аїчѣ Домѣл М. Гѣка транспѣртѣ ла Бѣкѣрѣщѣ дѣл аніѣ трѣкѣдѣ о пѣеатрѣ кѣ зѣртѣлѣореа інскрѣпѣчѣзне романѣ кам вѣтѣматѣ де латѣреа еї чеа стѣлѣгѣ :

Копіѣ посѣвилѣ :

D M
ANTON
CALIS
VIXI
ANN LX
DIOGE
MOSC
CONIVG
B M

De чѣтѣт :

Diis Manibus
Antoniae Callistae
(quae) vixit annis LX
Diogenes Moscus
Conjugi
bene merenti.

Сѣплініре пробавилѣ :

D M
ANTONIAE
CALISTAE
VIXIT
ANNIS LX
DIOGENES
MOSCVS
CONIVGI
B M

Ромѣнеце :

Сѣптеї зѣмре а Анто-
ниѣї Каллісте каре а
тѣрѣт 60 ані, пѣсе а-
чест монѣмент Dіоце-
не Москѣ соѣїѣ салѣ
челѣї пѣліне де мерѣте.

Маї сѣс пе рѣпа Дѣвѣрѣи, дѣ дѣстанѣ де 760 пашѣ дела пѣластрѣ се вѣд рѣї-пеле алтѣї кастѣл, дѣкѣнциѣзратѣ кѣ зѣ

шанд адънк де 6 стъпжні дн формъ де пѣтрат овлянг. Латвреа лѣ чеа маі скъртъ, паралелъ къ кърсѣл апей, аре 50; чеа маі лъагъ, вертикалъ ше ачел кърс, аре 175 паші. Дугре рѣнеле челе тарі се маі vede зп зид стѣтъторіѣ дналт де 4 стъпжніаі, пѣмаі де піеатрѣ вртѣ легаѣ къ зп чімент фоарте таре, кърѣмізі пѣ се вѣд дугрѣдѣсѣл. Дѣпъ спѣлереа комѣнѣ, ачеста ар фі кастелѣ Северіѣ. Пѣте къ е Теодора лѣ Прокопій. — Din сѣс де ачесте рѣне, ші де поѣл ораш Северіѣ, каре се рідіѣ дн зі дн зі, се маі vede о четате де пѣтѣнт, ші не інесѣл Бан се афѣл рѣне де зідірі ромаѣе. — Дрѣнѣл каре дѣчеа дела Северіѣ ла Тіерѣа, се а копери къ тотѣл пріѣ лѣкрѣрїе челе пѣсе.

Ноі не днгоарчем іарѣші ла под. Кънд сваде апа, дѣпъ спѣлереа Северіѣлор, се вѣд ші піластріѣ чеі дн міжлокѣ рѣлѣві. Чел де не рѣпа дреапѣ дн Месіа, се афѣл дн старе ші маі днтреагѣ декѣт чел де партеа пѣстрѣ. Din сѣс де дѣнѣл се вѣд шандѣрїе ші валѣрїе зп еі четѣді кам рѣдікате не фаѣа пѣтѣнтѣлѣві, формѣнд о фігѣрѣ пѣтратѣ. Де вѣпъ сеамѣ къ аічі ера четатеа Pontes а лѣ Прокопій. Де аічі се транспѣртѣ ла тѣпѣстїреа Дрѣзѣлѣві дн секѣлѣ треѣт о піѣтрѣ ромаѣѣ, ші де ачі апоі ла Бѣкрѣрѣші пріѣ Домѣл М. Гїка, къ зрѣтѣтѣреа інскрїпчїѣне :

Копіе посїсілѣ :

De cїtїt:

D. M.

Diis Manibus

C. VAL. VICTO

Cajus Valerius Victo-

RINVS. VET.

rinus Veteranus

LE G. V. MC

Legionis VMacedonicae

EX BF. TRIB

ex beneficio Tribuni

VIX AN. LV

vixit annis LV.

C. VAL MERCV CAJUS Valerius Mercu-
RIALIS. GENE rialis gene-
RI SVO. ET AV ro suo et Au-
RELIA. CALLI relia Calli-
ROE. CONI. BM rhoe Conjugi bene-
POSVER. merenti posuerunt.

Ромѣнеѣе :

Сѣптеі зѣвре а лѣ Каїѣ Валеріѣ Вікторіѣ ветеран ал леѣіѣнїї V Macedonice дн вїнефаѣереа трїѣвѣлѣві, каре а трѣт чїпчїзечї ші чїпчї де ані, пѣсерѣ ачест монѣмент Каїѣ Валеріѣ Меркѣрїал (сокрѣл) днперѣлѣві сѣѣ ші Аврелїа Каллїрое (соѣїа) вѣрѣватѣлѣві сѣѣ челѣві пїлн де мерїте.

Дарѣ інесѣла, деспре каре не спѣне Прокопій, къ сѣр фї формат пріѣ опрїреа піластріѣлор подѣлѣві, пѣ се vede. — Ноі пѣнем аічі локѣл лѣ Прокопій, деспре едіфіѣеле днпѣрѣторїѣлѣві Івстїніан Картеа IV. кап 6, дн ворѣѣ дн ворѣѣ, пѣнтрѣ ка сѣ не слѣжеасѣкъ спре деслѣшїре ші маі департе.

„Мерѣнд дела Вімінадїѣ днпїнте, се афѣл треі кастеле не рѣпа Дѣлѣрїї, Пікѣл, Кѣпѣ ші Нове, каре маі днпїнте ера пѣмаі тѣрѣрї ші се пѣмеа сїмпѣл къ ачест пѣме; дарѣ акѣм днпѣрѣторїѣл Івстїніан ле а адаѣс аѣѣтеа едіфіѣе ші аѣѣтеа днпѣрїтѣрї днѣѣт пѣтѣ къ дрепѣл сѣ ле пѣмеасѣкъ четѣді. Din контра Новелор, де чеа парте а рѣлѣві, ера зп тѣрп пѣрѣсїт де дѣмѣлѣт, къ пѣмеле Літерата; чеі векі дн пѣмїа Ледерата; днпѣрѣдѣсѣл а фѣѣѣт днпѣрѣторїѣл пѣстрѣ зп кастел таре ші фоарте таре. Дѣпъ Нове сѣпѣт кастелеле Канѣвазате, Сторпне, Кампсе, Тапате, Зѣрпне ші Дѣченпратѣ: ші не рѣпа де днѣколо алтеле тѣлѣте каре ле а

zidit din fundament. Ъртѡазъ чел че се пѡмече капѡл воѡлѡи, лѡкрѡл лѡи Траіан дѡпѡраторѡл, апои четатеѡ Zane: не каре тѡте ле а дѡтѡрит ѡарте дѡпѡраторѡл пострѡ, ши ле а ѡѡкт агарѡ апѡртѡри а ле Имперѡлѡи дѡкт пѡ се пот лѡа де връжѡаши. Нѡ департе дела Zane е кастелѡл каре се кѡмѡ Пѡнци (Pontes). Аколо се деспарте Дѡнѡреа ши ѡѡкѡл вѡ брад дѡкѡнѡиѡрѡ о тѡкѡ парте а рѡпей, апои се дѡтѡрѡче іарѡши дѡ алѡие ши се аместекѡ кѡ сѡне дѡсѡши. Дѡсѡ ачѡаста пѡ о ѡаѡе де сѡне, чи констрѡисѡ приа артеѡ мѡнѡи ѡменѡѡи. Дарѡ де вѡде а лѡат локѡл ачѡаста пѡтеле де пѡнѡи, ши пѡнтрѡ че се десѡаѡе Дѡнѡреа ши се дѡтѡрѡче іарѡши дѡ алѡие, воѡ спѡне акѡм.“

„Дѡпѡраторѡл Траіан, ом кѡ сѡлет ѡдер ши акѡв, вѡзѡнд кѡ пѡплѡчѡре кѡ дѡпѡрѡѡи пѡи есте ѡѡрѡ марѡиѡи чи тѡрѡиѡитѡ приа Дѡнѡре, а хотѡрѡт сѡ ѡакѡ под пѡсте ачѡст рѡѡ ка, де кѡте орѡ ва воѡ сѡ теѡргѡ дѡ контра варѡарѡлор чѡлор дѡаколо де Дѡнѡре, сѡ поатѡ трѡче ѡѡрѡ дѡпѡедѡкаре. Дарѡ кѡм а констрѡит ачѡл под, пѡ воѡ спѡне, сѡл десѡриѡ Аполлѡдор Дѡмасѡенѡ каре а ѡост архѡтекѡл лѡи. Маѡ тѡрѡиѡ подѡл ачѡста пѡ ѡолѡсѡт нѡмѡка Рѡманѡлор: кѡчи сѡ дѡрѡпѡват атѡт приа спѡларѡа Дѡнѡриѡ кѡт ши приа кѡрѡлѡ тѡмпѡлѡи. Атѡнѡи а zidit Траіан ши доѡе кастеле пѡ амѡндѡѡе рѡпеле рѡѡлѡи, ши пѡ чел де дѡаколо лѡа пѡмит Теѡдора; іар пѡ чел дѡн Дѡѡіа (лѡи Аврѡліан) лѡа пѡмит Пѡнѡѡи кѡ пѡтеле лѡтѡн кѡ каре се пѡмече ши подѡл. Ши ѡѡндѡкѡ рѡѡл се дѡпѡедѡкѡ де рѡпеле ши де ѡѡндаментеле подѡлѡи дѡкт пѡ се пѡге трѡче кѡ корѡѡіа, есте сѡит сѡши пѡте кѡрѡл, ши

іарѡши се дѡтѡрѡче дѡ алѡие вѡде поате сѡ дѡкѡ корѡѡи. ѡѡндѡкѡ амѡндѡѡе кастеле се дѡрѡмасѡрѡ приа вѡкѡте ши приа дѡкѡрсѡле варѡарѡлор, Іѡстинѡан дѡпѡраторѡл а рѡнѡрат Пѡнѡѡи де а дѡреѡпта рѡѡлѡи ши і а дѡтѡрит приа о поѡѡ ши ѡѡрте тѡре zidire, ши кѡ модѡл ачѡста а асеѡрат Імѡриѡкѡл дѡн ачѡастѡ парте. Дарѡ пѡ кастелѡл чел дѡн дѡреѡтѡл ачѡствѡіа, ши каре се пѡмече Теѡдора, пѡ лѡа сѡкотѡт вѡрѡнѡк де грѡжѡ, ѡѡндѡкѡ есте еспѡс дѡкѡрсѡлор варѡарѡлор дѡн партеѡ ачѡѡѡ.“

Прѡкопѡиѡ десѡриѡе аѡи, пѡ кѡм се веде, рѡпѡа чѡѡа дѡреѡнтѡ а Дѡнѡриѡи тѡргѡнд пѡ рѡѡ дѡ жѡс. Пѡнтрѡ дѡделеѡѡѡреѡ локѡлѡи дѡсетѡпѡт: 1) пѡсѡѡиѡнеѡа ѡеѡграфѡкѡ а ѡѡтѡѡѡеѡи ѡетѡѡѡи Вімѡнѡѡиѡ е дѡтѡ приа Пѡлѡмеѡѡи ши приа карта Пѡвѡтѡнѡѡерѡіанѡл, лѡпѡгѡ гѡра Мѡлавеѡи дѡ Сѡрѡѡіа сѡпт 38° 54', — 44° 40'; вѡде се вѡд рѡпѡне антѡѡе пѡѡл дѡ зѡѡа де аствѡі де амѡндѡѡе лѡтѡрѡіѡе Мѡлавеѡи лѡпѡгѡ Дѡнѡре; 2) асеѡнеѡа е дѡтѡ пѡсѡѡиѡнеѡа ѡетѡѡѡи Тапѡте тот приа ачѡеле аѡтѡрѡіѡѡѡи, лѡпѡгѡ гѡра рѡѡлѡи Пѡрѡѡ сѡпт 39° 52', — 44° 25', вѡде іарѡши се вѡд рѡпѡне антѡѡе де амѡндѡѡе лѡтѡрѡіѡе Пѡрѡѡѡлѡи лѡпѡгѡ Дѡнѡре; 3) приа ѡртѡаре чѡлеѡалѡе ѡетѡѡѡи каре ле пѡтѡрѡ Прѡкопѡиѡ дела Вімѡнѡѡиѡ пѡѡл ѡа Тапѡте, кѡѡѡѡа дѡнѡре ачѡсте доѡе пѡпѡте естрѡѡе; 4) пѡсѡѡиѡнеѡа кастелѡлѡи Пѡѡѡи пѡ есте дѡтѡ приа рѡпеле де лѡпѡгѡ под, десѡре каре ам вѡрѡит маѡ сѡс; 5) приа ѡртѡаре чѡлеѡалѡе кастеле: Зѡрѡне, Дѡѡѡепрат, Капѡл воѡлѡи ши Zane, пѡ каре ле пѡтѡрѡ Прѡкопѡиѡ, трѡѡѡе неѡпѡрат сѡ кѡзѡ дѡнѡре ачѡсте доѡе естрѡѡе. Дѡ зѡѡа де аствѡі се вѡд рѡпѡне дѡн контра Дѡѡѡеѡи пѡ рѡпѡа дѡреѡнтѡ а Дѡнѡриѡи, дѡн контра

Ръшаваї, ла сатъл Шипъл шї ла Кладова, дн Сербїа, — ачестеа даѣ къ провавімітате пьсчївїнїле локвїлор Zerne, Дъчепратъ, Капъл възлвї шї Zane*). Дечї треѡе съ принъзъ пе ом тїраѡеа, кѡм археолодїї Даѡїеї ориентале вор съ аплїче Капълвї възлвї ла гѡра Серетълвї шї Дъчепратъ ла а Прѡтълвї, шї съ есплїче прїн чел д'ънтъѡв рѡїеле дела Церѡїа (Contra-Dinogetiam) шї ориѡїеа марѡеї прїачїпатълвї; ачестеа ва съ зїкъ а пѡ дѡделеѡе де лок кърѡїле лвї Прокопїѡ. Дн кѡт пентрѡ ориѡїеа ачестор кастеле, маї ѡѡртос а Zerneї, а Капъл възлвї шї а Пѡдїлор, еле с'аѡ ѡзндат де ѡпъ сеамъ де леѡївїнїле шї де колонїї чеї стрѡмътаѡїї песте Дѡпѡре де днпѡраторїѡл Аврелїан, каре преѡт а пѡтїт ѡара кѡ пѡтеле де Даѡїа, аша шї четъѡїле каре ле аѡ ѡзндат сѡпт дѡпсѡл стрѡмътаѡїї локвїторї, ле а днпїтѡлат кѡ пѡтеле четъѡїлор дн Даѡїа лвї Траїан. Днпїнте де локкѡрселе варварїлор Zernes ера пе стѡнга Дѡпѡрїї лѡпгъ гѡра Чернеї, десре каре vom vorнї маї тѡрзїѡ; Caput bovis, саѡ дѡпъ карѡеа Пѡвїнѡерїанъ Caput bubali, ера дн Даѡїа оѡїденталъ, дн ѡанатъл Temіshan дн zїoa де астръзї, 10 мїліаре romane дн жос де Tibiscum (Темїшоръ); Pontes ера четатеа дн Даѡїа пропрїе, чеа де лѡпгъ под, каре се аѡлъ ла Птолемеїѡ траѡѡсъ дн гречешѡе прїн Ζεύμα, чеа че ва съ зїкъ тот зна кѡ латїнъл Pons. Маї днпїнте де тїмпѡрїле лвї Аврелїан пїчї зп їсторїк пѡ пе спѡне, кѡ с'ар ѡї аѡлат зп кастел дн Месїа кѡ пѡтеле ачестеа. — Прокопїѡ маї

ѡаѡе аїчї маї тѡлте грешелї дн прїѡїнда їсторїкъ: 1) пѡ шїе кѡ подъл с'а дѡрѡтат днтр'адїнс де сѡѡесорїѡл лвї Траїан, Adrian днпѡраторїѡл, преѡт пе спѡне Dione Kaccїѡ; 2) пѡтеѡе кастелъ дела капъл подълвї дн парѡеа Даѡїеї кѡ пѡтеле пѡїерїї лвї Іѡстїнїан, Teodora шї зїѡе кѡ ачестеа і се ар ѡї dat de Траїан, лѡкрѡ лїпсїт де тоатъ провавімітатеа, кѡчї пе тїмпѡрїле лвї Траїан пѡтеле ачестеа пѡ ера де лок дн ѡс ла Romani. Маї ѡїне пѡтем зїѡе кѡ с'а dat de днпсѡшї Іѡстїнїан, дар пѡ ачестѡї кастел, чї челвї пѡтїт акѡт Северїн, зндѡ зїѡрїле се пар а ѡї kam de пе ачеле тїмпѡрї, кѡчї де капъл подълвї пѡмаї аѡеа треѡїндѡ. Дар се поате кѡ маї тѡрзїѡ Іѡстїнїан а лѡсат шї пе ачестеа дн тѡїпеле варварїлор пе маї пѡтѡндѡл апѡра. Днпѡт пентрѡ їнсѡла форматъ де рѡїеле подълвї, даѡкъ ел пѡ дѡделеѡе їнсѡла Бан, каре е преа департе дн сѡс, сеѡ Шїмїанъ, каре е преа департе дн жос, де ѡпъ сеамъ кѡ грешешѡе, де пѡ кѡтѡа їнсѡла поменїтъ с'а спѡлат кѡ днчетъл шї с'а лѡат де пѡтереа аѡеї, чеа че се пѡте преа лесне дн кѡрс де о тїе треї сѡте де анї.

Мергънд дела Северїн кѡтрѡ Тїерпа ѡїсарѡт шї фортѡреаѡа тѡрѡеаскъ, Adakalé, чеа дн мїжлокъл Дѡпѡрїї пе їнсѡла дн сѡс де катаракте, шї кам ла $\frac{3}{4}$ мїліаре ѡеогрѡфїѡе дн жос де Рѡшава, прїн зрѡаре кѡ тотъл деосеѡїт да датеде челе ordїнаре але картелор пѡстре каре о пѡз дн Сербїа дн дренѡл Рѡшаваї, сѡпт пѡтеле де Нова-Рѡшавъ. — Ла десѡаркаѡеа пѡстрѡ дндатъ ѡѡрѡт регїонѡїї де тѡпарїї тѡрчї, каре пѡзеск фортѡреаѡа, пѡпъ че се ва да де шїре пашеї саѡ komandantъ.

*) Локвїторїї пѡрѡїлор ачестор сѡпт ромънї шї дн зїмеле поастре.

лѣи фортъредеі деспре веніреа нѡстръ ші деспре скопѣл постръ. Ноі аѣцентаръм дитр'ачеаста дн кафеѣза чеа de lemn de лѣнгъ порт, че ера пліпъ de тѣрчі жѣтѣтате деспоіаѣі, каріі'ші веа ачі кафеѣза ші трѣѣеа чѣѣѣѣ. Дн міжлокѣл лор възѣрѣм зп вътрѣн венерабіл дн зп венітѣѣт аль (de ші кам тѣѣѣѣ) кѣ зп тѣрван деосебіт ші кѣ о барѣѣ лѣнгъ. Ла дитревареа нѡстръ, че фел de дрегѣторіе аре ел, не рѣспѣнсе кѣ зп фел de тѣлѣтміре кѣ е Дервіш. Пе кѣнд петречеам поі кѣ ачеші тѣрчі, каріі ворѣеа тоѣі лімба ромѣнеаскѣ дінпревѣл кѣ преотѣл тахотедан, сосі пѣгдіѣл дела паша кѣ вестеа, кѣ тѣріа са (ачест тітлѣ дї даѣ тѣрчіі) пофтеѣе съ не вазѣ. Днсоѣіѣі de зп офіѣіаріѣ ші de доі тѣнарі мерсеръм ла палатѣл командантѣлѣі, каре не пріімі кѣ тотѣл дѣпъ мода оріенталѣ. Ел шедеа не о отоманѣ ші трѣѣеа чѣѣѣѣ, фѣрѣ а се тішка ла інтрареа нѡстръ дшї плекѣ пѣдінтел капѣл ші не фѣкѣ семі кѣ тѣпа съ шедет не отоманеле че се аѣла днпреѣіѣрѣл салопѣлѣі. Дндатѣ порѣпчі сервіторілор (каріі ста ла зшѣ, врео довезечі ла нѣтѣр), съ не адѣкѣ чѣѣѣѣе ші кафеа. С'а зіс ші с'а фѣкѣт. Зп сѣрѣ каре ворѣіа вінішор лімба ѣерманѣ не серві de тѣлмачіѣ (кѣчі паша нѣщіеа алтѣ лімѣѣ аѣарѣ de чеа тѣрчеаскѣ). — Еѣ в'ам кіемат, зісе паша, ка съ азѣ дела воі о ворѣѣ пріетінеаскѣ. Ноі съптем вечіні, ші тревѣе съ трѣім дн чеа маі ѣѣпѣ днделедере. — Ачѣаста е ші дорінѣа нѡстръ, рѣспѣнсеръм поі; аніі дін вртѣ аѣ дат ші довезі деспре ачѣаста, ші сперѣм кѣ ачѣа днделедере пріетінеаскѣ ва допні дитре поі ші дн віиторіѣ. — Е

съпѣтате ла воі дн царѣ? — Мѣлѣзмітѣ Домпѣлѣі, чеа маі ѣенералѣ съпѣтате. — Е ші лініѣе? — Дѣствѣршітѣ. Лѣнга есперііпѣѣ не а доведіт дн сѣѣршіт, кѣ поі пѣтем пѣмаі дн лініѣеа іпѣѣстріоасѣ съ не аѣлѣм фѣріѣітатеа. — Че се азѣ de чѣелелатѣ ѣері? — Длѣкѣт щіт, ші дн чѣелелатѣ ѣѣрї domneѣе паче ші лініѣе, падішахіі европѣні въд днсѣѣршіт ші еі кѣ рѣсвоіеле адѣк de тѣте пѣрѣіле нѣмаі стрікѣчїѣне ші de пічі о парте п'адѣк врезн фолос, de ачѣеа катѣ съшї іспрѣѣеаскѣ тревіле не дрѣѣѣл дипломатік чѣл фѣрѣ сѣотот.

Вредніѣе de днсѣмнат ера ѣестікѣлѣчїѣіле пашеі, сѣжїреа окілор лѣі чѣлор тарі ші рошіі, ші маі въртос кѣскареа гѣрїі ші арѣтареа дінѣілор чѣлор рарі ші лѣпѣі de зп деѣет ші жѣтѣтате, кѣ каре апрова ел ворѣеле поастре репедінд маі de тѣлте орї Пекеі, Пекеі. — Ла сѣѣршітѣл коверсѣрїі дн рѣгарѣм съ не деа воіе съ мерѣет съ vedem фортъреѣа. Ачѣаста пі о ші dede кѣ тотѣ ѣѣпа-воіпѣѣ. Ноі дї фѣкѣрѣм компліментеле поастре, днпѣрѣірѣм дн салѣ вакшішеле кѣѣеніте нѣтерошілор сервіторі, ші плекарѣм съ vedem фортъреѣа, днсоѣіѣі de зп офіѣіаріѣ, de доі солѣдѣі ші de тѣлмачіѣл пострѣ.

Ачѣастѣ фортъреѣѣ іпсѣларѣ аре о лѣпѣіте de 1800 ші о лѣдїте de 400 паші, ші е проѣѣзѣѣт кѣ ѣастіоні фѣрте тарі. Дарѣ каселе съпт рѣѣ зідїге ші некѣрѣѣіеа лор днпінѣе днпоі не кѣрїосѣл вісіѣтѣторіѣ, Бісеріка кѣлѣгѣрїлор франѣіскані е трансформатѣ акѣт днтр'о москѣе, дн каре нѣ се vede алт чеа піміка дѣкѣт амѣѣѣѣл ші подѣл тѣіерілор; аѣарѣ de

ачества е да о старе кѣар аша де пѣдѣн дѣгрѣжѣтъ ка шѣ каселе де локѣит. — Скола е чева вредник де дѣсемнат. Цѣр дѣпрецѣрѣл касеѣ сѣнт пѣсе не пѣтѣнт скѣпдѣрѣ непетезѣте не каре шед ъѣадѣѣ шѣ фетеле кѣ пѣчѣореле дѣколѣчѣте, дѣнаптеа лор аѣ алтѣ скѣпдѣрѣ кам ла тѣ пѣчѣор де сѣс дѣла пѣтѣнт не каре стаѣ кѣрѣдѣле лор. Шѣ фел де монѣторѣ пречетеск сколарѣмор, шѣ еѣ влатерѣ дѣпѣ дѣпшѣ дѣ топѣрѣ неартѣкѣлате, фѣрѣ а се зѣта дѣ кѣрѣдѣле че стаѣ дѣнаптеа лор пентрѣ ка сѣ чѣтеаскѣ, шѣ фѣрѣ а кѣцѣта ла чеа че зѣк. Даскѣлѣл дѣорте дѣн дѣрѣтѣл шѣеѣ асеменеа не о скѣпдѣрѣ, каре е деспѣрдѣтѣ де чѣлат спау ал касеѣ прѣн алтѣ скѣпдѣрѣ пѣсѣ не дѣпгѣ латѣ де шѣ пѣчѣор. Ла ѣнтрѣреа нѣстрѣ дѣн касѣ, дѣшѣ рѣдѣкѣ пѣдѣнтеа капѣл, шѣ дакѣ ъѣзѣ кѣ сѣнтѣм нѣцѣе гѣабрѣ недѣсѣтѣаѣдѣ, дѣ пѣсе ѣарѣшѣ не перѣна са чеа де лѣмн. Ноѣ не мѣрѣрѣм врео кѣтева мѣнѣте де ачѣст метод дѣдактѣк ѣстраорѣдѣнарѣѣ; шѣ апоѣ ѣшѣрѣм дѣн касѣ, ка сѣ ѡедѣм чѣлѣлатѣ лѣкрѣрѣ мѣморавѣле але четѣдѣѣ. — Пѣшѣрѣм не ѡѣдѣле чѣле пѣлѣне де некрѣдѣе преокѣпаѣдѣ, де о парте, де сѣнѣгларѣтѣтеа дѣноктѣрѣѣ четѣдѣѣ шѣ а манѣерѣлор локѣиторѣлор, де алтѣ парте, де ѣдѣеа де а ѡедѣ врео зрѣтѣ де лѣкрѣрѣ антѣче, дарѣ фѣрѣ вреѣн рескѣлат дѣ ачѣастѣ прѣвѣнѣдѣ дѣн зрѣтѣ. Зѣдѣрѣле чѣле де жос але фортѣрегѣѣ аѣ дѣчѣпѣт а кѣдѣеа прѣн тѣнкарѣеа апѣѣ. Тѣнѣрѣле чѣле де не ѡастѣонѣ сѣнт дѣн старѣеа чеа маѣ мѣсѣравѣлѣ, шѣ крѣз кѣ кѣ грѣѣ ар пѣтѣ тѣрѣчѣѣ сѣ ѣспрѣѡеаскѣ чеѡа кѣ дѣнѣселе ла дѣтѣмпларе де треѡѣѣнѣдѣ. Касамателе сѣнт тоате локѣѣте де рѣтѣнѣ, карѣѣ маѣ тоѣѣ с'аѣ трас аколо дѣн прѣнчѣпатѣл пострѣ. (ѡа зрѣма.)

О АДѢМБРѢРЕ ДЕСПРЕ КРЕЦѢРЕА ПОПОРѢЛѢИ.*)

Крѣцѣреа попорѣлѣѣ е чѣл маѣ фрѣмос рѣм дѣн ачѣле, че треѡѣе сѣ фѣачѣт, нѣчѣ одѣтѣ сѣ нѣ не сѣѣтѣѡѣм деспре ачѣеа: оаре кѣлтѣѡаѡѡм дѣтѣѣѣ спѣртѣл, каре нѣ се кѣпрѣнде кѣ нѣчѣ шѣ ѡѣне, сѣаѣ дѣ ѡѡм кѣшѣгѣа модѣрѣ де трѣѣт. Попорѣлѣ чѣл крѣд фѣреѣе се дѣпѣ хѣмесѣт дѣпѣ ѡѣнеле акѣрѣѣ дѣлчѣаѣдѣ нѣ о аѣ гѣстѣт дѣкѣ. . . Адѣмѣрѣреа ачѣаста нѣ дѣптеѣе пѣмаѣ ла о пѣасѣ а попорѣлѣѣ; пентрѣѣ кѣ нѣ пѣмаѣ чѣѣ алѣшѣ — ачѣсте колоаре а патрѣѣ — фѣк пѣчѣѣнеа, чѣ попорѣлѣ дѣтрег; прѣкѣтѣм шѣ ом нѣ поате фѣ ѡпѣнѣа пѣѡлѣкѣ, чѣ пѣмаѣ о гѣлатѣ дѣтреагѣ де попор, кѣнд фѣрѣ дѣтрегѣ стрегѣ кѡнѡѣнѣѣре.

Нѣ е нѣчѣ о пѣчѣѣне не рѣтѣнѣдѣл пѣтѣѣтѣлѣѣ, ѡнде арѣстокрѣаѣа дѣнд тѣна кѣ пѣаса попорѣлѣѣ чѣа маѣ кѣлтѣѡатѣ, дѣса пѣчѣѣне о ар пѣтеа форма шѣ репрезѣнта (ачѣ нѣ се дѣѣдѣлеѣе репрезѣнтѣреа дѣетѣлѣ) — стрѣнс дѣнѣндѣне де ачѣст кѣѡѡт „Нѣчѣѣне.“ Пентрѣ ачѣеа скопѣл адѣмѣврѣрѣѣ ачѣѣѣеѣа е а арѣта кѣтѣкѣ пѣчѣѣнеа о фѣк шѣ о репрезѣнтѣ тоѣѣ ачѣѣа, карѣѣ се аѣлѣ дѣ сѣнѣл патрѣѣѣ.

. . . Сѣ арѣтѣм, кѣ ачѣѣа, не карѣѣ поѣ дѣ пѣпѣм дѣ рѣѡѣрѣка лѣкѣиторѣлор.

*) Ачѣст арѣѣкол тѣѣѣѣс е трѣѣѣс дѣн фѣаѣа аша пѣмѣтѣ „Társalkodó,“ карѣеа е алтѣтѣрѣгѣ ла жѣрналѣ „Jelenkor.“ (Nr. I дѣн 4. Jan. 1846). Фѣѣнд ачѣастѣ адѣмѣврѣре кѡнтрѣрѣѣ ѡпѣнѣлор тѣлѣтѣра, ѡа токтѣа зѣнор пѣрѣрѣ, карѣѣ дѣла маѣ тѣлѣдѣѣ рѣтѣнѣѣ лѣам азѣѣт: кѣѣет кѣ фѣк чеѡа фѣлѣсѣторѣѣѣ, кѣнд о дѣшѣпѣртѣшѣеск кѣ ачѣѣа, карѣѣ н'аѣ ѡкѣѣѣне де а о кѣнѣѡаѣе дѣн ѡрѣѣнѣнарѣѣѣ.

пептръ-къ сънт де о формъ къ пої: пѣсѣ віте, карїї се пот дитревінда ка ніще міжлоаче спре орї че лѣкрѣрї де жос; съ а-рѣтѣм, къ съфлетѣл де шї е цѣртѣрїт; ел лѣкрѣ тотѣші дѣпѣ плакѣл съѣ дн лѣптрѣл отѣлѣї. Nѣмаї аша поате фї таре о пѣчївне, еар зп попор дндестѣлат шї до-тнѣл де пѣтѣнт къ інімѣ лініцїтѣ; аша дарѣ дакъ воїм не попор ал ферїчі съ пѣ дитревім: де че се не апѣкѣм. Съї ащерпем днаїнте пѣмаї ачѣеѣ че кѣцетѣм а фї вѣп шї фолосїторїѣ пептрѣ дѣпсѣл, п'авем де а не теме, къ доарѣ глоатеї челеї несѣтѣрате і се ва плека. Лініцїтѣ ва алеѣе еа тот че поате містѣї, пѣлѣ кѣнд dedѣндѣсе ва містѣї тоате.

Ачѣаста ізворѣе дїн віацѣ. Міліоанеле де оаменї пѣ кѣцетѣ аша, ка чеї сїпгѣратїчі; пептрѣ ачѣеѣ съ пѣ не темем къ дакъ вом кѣлїва попорѣл, шїл вом стѣрпнї дїн сомѣл чел лѣог се ва скѣла асѣпра поастрѣ, ка карїї репрезїтѣндѣле соартѣа, пѣ леам дат че лі се кѣвінеа. Ачѣаста съ п'о кредем нічі дѣкѣт; пептрѣ-къ съфлетѣл отѣлѣї, дакъ скапѣ дїн аспрїмеѣа чѣа маї дїнаїнте, е вѣлнд, де віневоїторїѣ, шї афавїл, ка шї скѣндѣра че аѣ енїт де съвїмѣл асчїарїѣлѣї (ачїѣ), карѣа маї пайнте ера цѣндѣроасѣ еар акѣм петѣдѣ шї лѣчїѣ. *Ingenuas didicisse fideliter artes emollit mores, nec sinit esse feros.* *) Дпсѣ дакъ ам кѣцїгат не сѣама

попорѣлѣї тѣпкарѣа чѣа де ліпсѣ, съ вѣгѣм де сѣамѣ, ка ачѣаста съ фїе шї вінегѣтїтѣ, кѣчї алмїотрїле пѣ дндестѣларе пѣмаї, шї жѣлзїтѣрї вом азїї дїп вѣзеле лѣї. Nѣ воеск а determїна тѣмпѣл, кѣнд артрѣвї съ фїе пѣчївнеѣ дитрѣ адевѣр пѣчївне, пѣ зїк ачѣаста дн презїнте *) ка съ се провїѣ о лімѣѣ, шї ла дпвѣцѣтѣра ачѣеѣеїа съ се сілеаскѣ атѣте мїліоане, фѣрѣ пѣмаї ачѣеѣа дореск ка съ дпвѣе а іѣвї **) шї а кѣпоаѣе не де апроапеле съѣ, съ дпвѣе а кѣпоаѣе пѣтѣнтѣл, каре дї дпїнде пѣтрѣтѣнт спре сѣсцїперѣа віедїї, съ дпвѣе а шї кѣпоаѣе віада . . . шї міжлоачеле траїѣлѣї ачѣеѣеїа, шї дпкѣргѣнд дѣпѣ днделесѣл съѣ дн лѣкрѣрїле челе фолосїтоаре, съ формѣе о зпїме, — атѣпчї скопѣл ва фї ажѣнс, шї пѣчївнеѣ аша зпїтѣ се ва пѣтеѣ прївї ка о фѣне, каре е дплетїтѣ дїн маї пѣлте фїре сѣв-

пѣ а пѣтѣрїѣї, пѣвѣнїѣї, сѣаѣ кѣ зп кѣвѣнт а пѣдїїндѣї. Дар серпанѣ лѣмїанаре кѣм те вотеазѣ шї кѣ че вѣштмїнте те дпвѣракѣ ачѣеѣї іѣвїторїї де дптѣперек!

*) Нічі дн віїторїѣ дпкѣ пѣ се кѣвіне а зїче.

**) Фрѣмоасѣ дпвѣцѣтѣрѣ, дпсѣ пѣмаї атѣпчї дпшї аре деплїн дорїтеле сале зртѣрїї, кѣнд ініма, дн каре о съ се сѣдеаскѣ е фраѣедѣ дпкѣ, шї кѣнд зѣдїторїѣл шїе трата кѣ ачѣаста, ка грѣдїнарїѣл чел вѣп кѣ пѣлптїдѣле сале. Ніще кѣвінте дїн кѣзанїе сѣаѣ дїн прѣдїка кѣвіосѣлѣї пѣрїпте чѣа спѣрїетогаре, ако ло л'адѣс не пѣпрїченѣтѣл цѣрап, ка съ ле лѣзде не амѣндѣе, пептрѣ-къ аша ера де фрѣмоасѣ, кѣт ел пѣ поате сїзне, дпсѣ ел пептрѣ ачѣеѣа нічі кѣ зп пѣр пѣ е маї вѣп. Ка медїкѣл сѣ шї поатѣ респѣнде дерегѣторїѣї сале: е делїпсѣ ка съ шїе віндека, шї съ аїѣв грїжѣ де сѣлѣтатѣ'шї, ка сѣ пѣ і сѣ зїкѣ: „Дофторе віндекѣ-те не тіне.“

*) Nѣ тѣ почїѣ дестѣл мїра де пѣлѣчїта зпора пѣрере, карїї стрїѣл вѣлстем шї трѣзпїте асѣпра лѣмїнѣрїї зпор персоане де о пласѣ апѣмїтѣ, днделегѣнд прїп ачѣаста чѣа діаволеск, шї дакъ се дпгѣтнїлѣ тѣрѣзраре де паче ачѣаста о зїк а фї зрпареѣа кѣлѣтѣрѣї шї

дирі, ва фі таре ші пѣтернікъ (дѣпъ аче-
сте авторъл спре днѣнциареа скопѣлѣ
ачествѣа проіептѣазь формареа знеі соціе-
тѣдї, каре днсъ ар фі днзестратъ къ зп
фѣнд кѣвеніт, ші каре ар авеа де а'ші къ
щїга кѣноцінцъ деплінітъ деспре тоате
днпрецізрѣріле попорѣлѣ, дѣпъ премі-
тереа ачеаста адаогъ: „Фіе ачест попор
тагіар, ромъл, цертъл, ш. а. Тот зна е,
фіе-каре шіаѣ днвѣдат рѣгъчїзнеа са дн
лімба тамеі сале, пентрѣ че съ пѣ поатъ
днвѣда днтр'ачеаста ші алте лѣкрѣрі фо-
лосїтоаре. *) Маї днколо днвѣдѣторїі съ
се формезе дн вѣрвадї копдї сеаѣ токма
дн вѣтръні, еар пѣ дн копї... ші дакъ
ачеаста с'ар пѣтеа днплїні днмѣрїндѣсе іп-
тереселе днвѣдѣторїлор челе матеріале,
съ се днкредїндезе ачестора ші днвѣдѣ-
тѣра пѣрїндїлор. Днвѣдѣтѣра съ пѣ фіе
де пласа ачелора, карїі пофтеск о мїнте
коаптъ ші депрїнсѣ, фѣрѣ съ фіе тѣїеторе
дн вїадѣ, съ фіе фіреаскъ, с. е. кѣпѣдереа
міжлоачелор, че се дн де арѣтѣрѣ ші де
сѣтѣпѣтѣрѣ, днтрѣвїндареа ачестора ш.
а., кѣм треbbe съ се днвѣпетезеде пѣ-
тѣпѣтѣл... къ зп кѣвѣнт тоате, кѣте-сѣ
де ліпсѣ зпвї екопом. Днвѣдѣтѣра съ
се пропѣїе дн пѣвлїк (с. п. е дн вїсерї-
къ); дѣпъ діетъ съ се факъ кѣпоскѣте ле-
дїле челе де поѣ фѣкѣте, **) вѣрѣнд дн

попор ачееа копвїндере, къ ші дѣнсѣл съ
кѣпрїнде дн мїліопеле ачелеа, че фак по-
порѣл патріеї.

Не лѣнгъ о лѣтїнаре кѣвѣпѣтѣоаре
ші сѣпѣтоасѣ, ші не лѣнгъ о днвѣдѣтѣрѣ
днтрѣпрїнсѣ къ скоп рѣдїкѣндѣсе попорѣл
дн валѣріле пѣдїїндїі ші а днтѣоѣїмеї,
нічї одатъ пѣ ва фі пѣмѣлѣдѣмїторїѣ, ва ва
вїнекѣвѣпта пѣчїзнеа ачееа, каре л'аѣ рѣ-
пїт дн поаптеа чеа лѣнгъ ші л'аѣ днтро-
дѣс дн вїадѣ... знде не сеама лѣї акѣм
токма атѣтеа фѣрїрї се дешкїдѣ не кѣте
лакрїмі ші пѣ-дндѣстѣлѣрї аѣ авѣт парте
маї тарїі ші стрѣтошїі лор. Г—т.

Пентрѣ історїчї.

Archiv des Vereins.

каре есе не тот анѣл днтрѣ зп том кѣ-
прїнде зпеле хрїсѣве тѣїетоаре адѣпк ші
дн історїа ромънілор, пентрѣ ачееа дн
ші рекомѣндѣтм ла тодї. Предѣл не зп
ан 40 крї арѣ.

ачелеа, каре дн вїадѣ-сѣ маї тѣїетоаре, а-
тѣпчї пѣлте сѣатѣрї ші дндрѣпѣтѣрї вѣне ар
пѣтеа да пѣкѣжїцілор дѣранї, къ каре тот
мішелѣл дѣпъ плакѣл сѣѣ се жоакъ. Еар де
алтъ парте веїнд токма дѣпшїі дн перїкол
п'ар фі сілїдї а амерга къ оаре кѣдї кашїла
D. жѣде (солгѣвїрѣѣ — дѣлѣѣ) пентрѣ сѣат.
Днсъ ваї де ачест сѣат! Апої де пѣлте орї
се днтѣпплѣ къ ачещї фелїѣ де ліпсїдї, ка
ші къ чел лѣат дн фѣгѣрїре, каре воїнд а
скѣпа фѣде днтр'о кѣрте де а фѣгѣрїторїлор
сѣї, ка днтр'зп лок де скѣпаре; днсъ пѣмаї
Dumnezeї шїе че о съ се днтѣппле къ дѣн-
сѣл атѣпчї.

*) Чеї че кѣдетъ алїпїтрїле пѣ воеск а днще-
леце че е лімба тамїї, фѣрѣ дн рѣпїреа
де ївїреа лімвїї ші а пѣчїзпїї сале чеа есче-
сївѣ, кѣдетъ а фі днпѣтерпїчїдї де а вѣлка
тот че е а алтора — фіе кѣт де сѣпнт.

**) Кѣнд ар шїі преодїїї леїле патріеї, ватѣр